

2015

In 2015 moet volgens de Europese Kaderrichtlijn Water de kwaliteit van ons oppervlakte- en grond water op orde zijn. Nog maar vijf jaar te gaan dus. Mooi moment om met de voeten op het bureau en de kat op schoot een beetje te filosoferen over wat 'Europa' het water én haar gebruikers tot nu toe heeft gebracht. Waar ik natuurlijk meteen aan moet denken is de sterk toegenomen aandacht voor vis. Tegenwoordig is iedere waterbeheerder bijvoorbeeld in de weer met het slechten van barrières voor trekklustige vissen. De aandacht voor vis komt voort uit de erkenning dat ecologie een belangrijk kwaliteitselement in het waterbeheer behoort te zijn. Wat ook snel komt bovendrijven is het belang van inrichtingsmaatregelen voor het bereiken van de gestelde doelen. Het streven naar een goede waterkwaliteit zonder wat te doen aan de fysieke omgeving, staat gelijk aan het werpen van paarden voor de zwijnen.

Tot zover het positieve deel van dit voorwoord. Eerlijk gezegd geloof ik er namelijk geen barst van dat we al die prachtige doelen voor 2015 gaan halen. Enerzijds omdat een deel van de gestelde doelen niet realistisch is, anderzijds omdat het maatschappelijk draagvlak voor de KRW met een rotgang aan het afkalven is. Wat het laatste betreft krijgen steeds meer burgers het gevoel dat de KRW ze wordt opgedrongen. Een schrijnend voorbeeld hiervan is de overlast van waterplanten in de Loenderveense plas. Waarschijnlijk door de combinatie van het grootschalig ruimen van de aanwezige vis en een voedselrijke waterbodem, is de waterplantenbedekking explosief toegenomen. Toen de afgelopen zomer het rijkelijk aanwezige groen begon af te sterven, was de stank voor de omwonenden niet te harden. In reactie op de klachten deelde de woordvoerder van het verantwoordelijke waterschap aan de gefrustreerde bewoners mee 'dat ze blij mochten zijn met de ontwikkeling van waterplanten omdat deze aantoonde dat de KRW maatregelen effect hebben'.

In het Gooimeer, mijn thuiswater, speelt iets vergelijkbaars. Ook hier is de waterplantenbegroeiing zodanig toegenomen dat vanaf de oude land kant surfen, zeilen, zwemmen en visen nagenoeg niet meer mogelijk zijn. Ook hier verkoopt de waterbeheerder deze ontwikkeling als positief en als resultaat van de KRW. Mutatis mutandis geldt dit ook voor hetgeen de KRW met vis op lijkt te hebben. Zo zuchten veel visstandbeheerders inmiddels onder het juk van onrealistische visdoelen. Doelen die zijn gebaseerd op een bedenkelijk 'Reinheidsgebot' voor de visstand en deels dienen te worden gerealiseerd via het vernietigen van complete vispopulaties. Wanneer je vervolgens als vertegenwoordiger van een aanzienlijk deel van de recreatiesector hier tegenin probeert te gaan wordt de discussie doodgeslagen met 'het kan niet anders

want Brussel wil het zo'. Het moet van Brussel? Me hoela! De KRW is een Europese richtlijn die niet anders doet dan kaders aangeven voor een grensoverschrijdend waterbeheer waarbij de ecologie een belangrijke component dient te zijn. De invulling van de KRW ligt echter op het bordje van de afzonderlijke lidstaten. Terugkijkend op de procesmatige kant van de KRW durf ik te stellen dat met name hier behoorlijk wat fout is gegaan. Door een gebrek aan sturing vanuit de overheid is het dichtstbevolkte en het meest intensief gebruikte land van Europa het ecologische wiel opnieuw gaan uitvinden waarbij de lat absurd hoog is gelegd. Ecologen en adviesbureaus kregen daarin de vrije hand en de burger werd daarin niet of nauwelijks betrokken. De invulling van de KRW zou namelijk te complex zijn voor de gewone man. Die houding zie je ook weer terug bij de vorig jaar tot stand gekomen Ex ante evaluatie KRW en de daaruit ontspruitende maatregelen. Hoewel nogal wat maatregelen uit deze Ex ante de burger raken, vonden de samenstellers het echter niet nodig een maatschappelijke kosten baten analyse uit te voeren.

Willen we dat een in principe uitstekend waterbeleid ook wordt gedragen door de bevolking, dan zal de uitvoering ervan alsnog drastisch dienen te worden gedemocratiseerd. De KRW is er namelijk niet alleen voor ecologen, maar ook voor zeilers, surfers, zwemmers, kanoërs en sportvissers; om er maar een paar te noemen.

Marco Kraal, Hoofdredacteur

